

Sygn. akt **III AUa 1881/14**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Goss-Kokot

Sędziowie: SSA Iwona Niewiadowska-Patzer (spr.)

del.SSO Izabela Halik

Protokolant: insp.ds.biurowości Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2015 r. w Poznaniu

sprawy **K. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. W..**

o emeryturę

na skutek apelacji K. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 4 sierpnia 2014 r. sygn. akt VII U 6298/13

oddala apelację.

del.SSO Izabela Halik	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer
-----------------------	-----------------------	-------------------------------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 listopada 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. W.. odmówił K. K. prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, gdyż nie wykazał on wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych a nadto nie rozwiązał stosunku pracy na dzień złożenia wniosku.

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 5 lutego 2013r. oddalił odwołanie ubezpieczonego wskazując, że odwołujący nie rozwiązał stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego praca była wykonywana bezpośrednio przed dniem ustalenia prawa do emerytury, w związku z czym nie spełnił warunku koniecznego do nabycia prawa do emerytury zgodnie z art.184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 nr 153 poz.1227 ze zm.).

Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z dnia 13 listopada 2013r. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Poznaniu. W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, że w dacie wyrokowania Sądu I instancji, art.184 ustawy emerytalnej nie uzależniał już prawa do emerytury od

warunku rozwiązania stosunku pracy. Sąd wskazał na konieczność przeprowadzenia odpowiedniego postępowania dowodowego na okoliczność czy wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999r. posiadał 15-letni okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 4 sierpnia 2014r. oddalił odwołanie K. K. od decyzji z dnia 27 listopada 2012r.

Podstawą rozstrzygnięcia Sądu były następujące ustalenia i rozważania:

Ubezpieczony K. K. urodził się (...)

Od dnia 16 grudnia 1983r. do 30 kwietnia 1992r. pracował w (...) Spółdzielni Pracy (...) w R. –Oddział W.. W dniu 4 maja 1992r. zakład wystawił odwołującemu świadectwo pracy, z którego wynika, że odwołujący pracował na stanowisku stolarza. W okresie od 1 maja 1992r. do 18 sierpnia 1996r. był zatrudniony w Tartaku (...), który wydzierżawił od spółdzielni tartak W dniu 18 sierpnia 1996r. zakład wystawił odwołującemu za cały okres zatrudnienia świadectwo pracy z którego wynika, że odwołujący pracował na stanowisku stolarza.

Po śmierci właściciela odwołujący pracował od dnia 19 sierpnia 1996r. do chwili obecnej w Tartaku (...) Sp. J. we W., na tym samym stanowisku.

Odwołujący nie posiada świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Spółdzielnia zajmowała się produkcją okien, boazerii, podłóg, drzwi i listew. Zatrudnionych było około 30-40 pracowników.

Praca odwołującego polegała na wykonywaniu prac stolarskich- rozcinaniu drewna na szlifierce, a także impregnowaniu drewna metodą ręczną- konserwacji pokostem, a w końcowym etapie pomalowaniu gotowego produktu za pomocą pędzla.

Odwołujący wykonywał pracę w zamkniętych pomieszczeniach. Chodził także do tartaku, skąd obierał drewno i układał je na wózkach, którymi dowoził je do traków. Zdarzało się, że pracował od tygodnia do dwóch w miesiącu przy traku-maszynie do obróbki drewna, jako pomocnik trakowego, a jego praca polegała na odbieraniu drewna i załadowywaniu go na wózki.

Na hali produkcyjnej panowały trudne warunki, duży hałas i silne zapylenie. Z powodu braku wózków widłowych pracownicy ręcznie przynosili drewno.

Odwołujący nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

Organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 1.01.1999r. łączny okres 30 lat i 24 dni, w tym jedynie 2 lata 4 miesiące i 29 dni pracy w szczególnych warunkach (2.11.1970-31/.03.1973).

Organ rentowy nie uznał ubezpieczonemu jako pracy w warunkach szczególnych okresów pracy od 16.12.1983r. do 30.04.1992r. z tytułu zatrudnienia w (...) Spółdzielni Pracy (...) w R.-Oddział W. oraz od 1.05.1992r. do 18.08.1996r. z tytułu zatrudnienia w Tartaku (...), wskazując na brak stosownych świadectw pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił, w oparciu o zeznania świadków: S. P., A. W. oraz odwołującego, że wnioskodawca wykonywał prace stolarza, a nadto woził drewno z tartaku oraz malował ręcznie drewno.

Sąd Okręgowy zacytował przepisy art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 nr 153 poz.1227 ze zm.) oraz §2 ust.1 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w

szczególным charakterze (Dz. U. z 1983r. nr 8 poz.43) wskazując warunki konieczne do spełnienia celem uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Sąd wskazał, że odwołujący spełnił następujące warunki: ma wymagany wiek(...) lat (ur. (...)), okresy składkowe i nieskładkowe w wysokości co najmniej 25 lat oraz nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Jedyną kwestią sporną pozostawało, czy posiada 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Zdaniem Sądu I instancji, przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że odwołujący nie wykonywał w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu żadnej pracy wymienionej w wykazie A lub B rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Z zeznań świadków wynika, że K. K. pracował w okresie od 16 grudnia 1983. do 30 kwietnia 1992r. w (...) Spółdzielni Pracy (...) w R.- Oddział W. oraz od 1 maja 1992r. do 18 sierpnia 1996r. w Tartaku (...) jako stolarz, wykonując prace stolarskie związane z obróbką drewna, jak również prace w tartaku przy odbiorze drewna z maszyn i przewożeniu go na halę oraz prace polegające na ręcznym malowaniu, impregnowaniu oraz bejcowaniu drewna. Sam ubezpieczony zeznał, że część czasu spędzał przy pracach stolarskich, a część na pracach w tartaku. Praca stolarza nie jest zaliczana do prac w warunkach szczególnych, natomiast ręczne impregnowanie drewna wykonywał jedynie jeden, dwa dni w miesiącu.

Zdaniem Sądu orzekającego, mimo że postępowanie dowodowe wykazało, że w trakcie pracy był narażony na szkodliwe warunki, brak podstaw by uznać, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. (§2 ust.1), iż K. K. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a tylko taka praca pozwala na uzyskanie wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W ocenie Sądu I instancji odwołujący nie udowodnił spełnienia warunku 15 lat pracy w szczególnych warunkach, ponieważ wskazane przez niego w odwołaniu okresy zatrudnienia nie mogą być uznane za takie, toteż Sąd oddalił odwołanie (art.477¹⁴§1 k.p.c.).

Od wyroku ubezpieczony złożył apelację domagając się uchylenia zaskarżonego wyroku, podnosząc, że większość obowiązków w spornym okresie wykonywał w warunkach szczególnych, co powinno skutkować zaliczeniem okresu od 1983r do 1996 i przyznaniem prawa do emerytury.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia faktyczne oraz ocenę prawną dokonaną przez Sąd I instancji, nie dostrzegając konieczności ponownego szczegółowego ich przytaczania.

Podkreślić należy, że stan faktyczny nie był przez strony kwestionowany.

Odwołujący K. K. swoje uprawnienia do emerytury wywodzi z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2013.1440).

W myśl powołanego przepisu, ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27- 25 lat dla mężczyzn.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. (ust.2).

Stosownie do art. 32 ust.1 ustawy ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust.2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art.27 ust.1pkt 1.

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust.1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki na podstawie których pracownikom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust.4) .

Takim uregulowaniem jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8 poz.43).

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. 1983.8.43) pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat (dla mężczyzn), ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W rozpoznawanej sprawie, jak słusznie uznał Sąd I instancji, jedyną kwestią sporną było, czy wnioskodawca spełnił warunek posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze.

W tym celu Sąd Okręgowy przeprowadził odpowiednie postępowanie dowodowe, które miało wykazać, czy mimo braku dokumentów w postaci świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wnioskodawca może udowodnić, iż taką pracę wykonywał w okresie co najmniej 15 lat.

Bezsporne jest, iż organ rentowy uznał za udokumentowany jedynie okres od 2 listopada 1970r do 31 marca 1973r. z tytułu zatrudnienia w (...)Straży Pożarnej we W. (2 lata 4 miesiące i 29 dni).

Z prawidłowych ustaleń Sądu I instancji wynika, że odwołujący w okresie od 16 grudnia 1983r. do 30 kwietnia 1992r. pracował w (...) Spółdzielni (...) w R.-Oddział W. oraz od 1 maja 1992r. do 18 sierpnia 1996r. w Tartaku (...) na stanowisku stolarza. Za powyższe okresy zatrudnienia ubezpieczony nie posiada świadectw pracy w szczególnym charakterze lub szczególnych warunkach.

Z uwagi na fakt, że odwołujący nie posiadał żadnych dokumentów potwierdzających wykonywanie prac w warunkach szczególnych, a praca stolarza nie została wymieniona w wykazie prac wykonywanych w warunkach szczególnych Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe w celu ustalenia faktycznego charakteru wykonywanych prac w spornym okresie. Sąd w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy ustalił, że mimo że w trakcie wykonywanej pracy był narażony na szkodliwe warunki, jak: hałas, opary farb i lakierów, to jego stanowisko pracy nie uzasadniało zaliczenia do prac wykazanych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 7 lutego 1983r.

Przede wszystkim należy podkreślić, iż prace, które by uzasadniały zaliczenie spornego okresu zatrudnienia do prac wykonywanych w szczególnych warunkach, jak: ręczne impregnowanie drewna czy prace cięcia piłą spalinową były wykonywane niesystematycznie, a wręcz okazjonalnie. Sam odwołujący potwierdził, że impregnowanie metodą ręczną wykonywał dwa, trzy razy w miesiącu. Również świadkowie zeznali, że zdarzały się miesiące, w których w ogóle nie wykonywał impregnowania, a pracował przy obróbce drewna czy w tartaku przy dowozie drewna.

Także uzasadnienie apelacji nie wskazuje na takie okoliczności, które mogłyby poddać w wątpliwość trafność oceny zebranego materiału dowodowego dokonanej przez Sąd I instancji. Twierdzenia w niej zawarte nie są poparte dowodami, które uzasadniałyby odmienne ustalenia faktyczne.

Również w piśmie z dnia 20 lipca 2015r. pełnomocnik odwołującego wskazując na rodzaje prac, które zawarte są w wykazie A prac wykonywanych w szczególnych warunkach, takie jak: impregnowanie drewna metodą dyfuzyjną

i ręczną, obsługa urządzeń do mechanicznego rozdrabniania drewna czy prace różne np. lakierowanie ręczne czy natryskowe, nie odniósł się do ustaleń Sądu I instancji, iż prace te nie były wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a także ubezpieczony nie obsługiwał urządzeń do produkcji rębków.

Świadkowie jak i sam odwołujący potwierdzili, że prace wykonywane w warunkach szczególnych stanowiły jedynie pewną część z zakresu obowiązków pracowniczych. Nie wskazano natomiast, aby w jakimkolwiek okresie odwołujący wykonywał jedynie ten rodzaj prac, które można zakwalifikować do prac wykonywanych w warunkach szczególnych.

Nie sposób się także zgodzić z twierdzeniem, że skoro „szkodliwe warunki” jak pył, hałas, opary dotyczyły zarówno stolarni jak i tartaku, to wszelkie prace tam wykonywane należy zakwalifikować do prac uzasadniających przyznanie emerytury w obniżonym wieku.

Przede wszystkim należy zauważyć, iż nie zostały także przedłożone jakiegokolwiek dokumenty potwierdzające wykonywanie prac w warunkach szczególnych przez współpracowników odwołującego, jak również świadczące o przekroczeniu norm zapylenia czy hałasu. Twierdzenia te wynikają jedynie z zeznań świadków i odwołującego, brak natomiast jakiegokolwiek dokumentacji potwierdzającej ten fakt.

Wobec powyższego, w ocenie Sądu Apelacyjnego, ustalenia Sądu I instancji należy uznać za prawidłowe.

Skoro zatem odwołujący nie wykazał, iż przez okres 15 lat wykonywał pracę w warunkach szczególnych, to zaskarżony wyrok jest trafny, a apelacja podlega z mocy art. 385 k.p.c. oddaleniu.

del.SSO Izabela Halik	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer
-----------------------	-----------------------	-------------------------------